

PREDICATORIULU

SATEANULUI ROMANU.

SCRIERE PERIODICA

pentru

predici si alti articuli dein sfer'a basericésca.

Predica la santire de baserica.

Intocmita pentru ocaasiunea santirei basericeei din Sant'georgiulu-Naseudului.

„Astadi s'a făcutu mantuire casei acesteia.“

Ev. Luc'a c. XIX. v. 9.

Fratiloru! astadi îndepleniramu unu actu serbatorescu: consacrarea acestei case pompóse, redicata Domnului decatra acésta colonía crestina.

Fórte potrivita mi se pare mie a aplecá cu acésta ocaasiune întrarea lui Isusu in cas'a lui Zacheu.

„Astadi s'a făcutu mantuire casei acesteia!“ — díse Mantuitoriulu cu ace'a ocaasiune catra vamesiulu peatosu. Sí cu dreptulu! — Zacheu ardeá de dorulu píu de a vedé pre Isusu, sí, împinsu de multímea poporului dela acésta sete fericítoria, — se suí intr'unu smochinu selbatecu, cá se se îndulcésca de privirea lui. Câta bucuría semtí vamesiulu penitentu — candu audí cuventele lui Isusu: „Zacheie! pogóra-te, astadi în cas'a ta mi se cade se fíu.“ Cu câta multiamire încortelà elu pre Fíiulu lui Domnedieu, care vení se caute pre cei pierduti. Si Zacheu, care înca erá un'a din oile cele ratecite a casei lui Israél, — s'a reafiatu. Una lumina sublima, cerésca i-a resaritu lui dein acestu

momentu: *cunóscerea detorentiei de omu.* („Dómnne! de am neîndreptatítu pre cenev'a întorcu împatratu“), *iertarea pecatelor* („Astadí s'a facutu mantuire casei acestei'a“); prin ce i s'au adausu *pacea sufletului, leniscea consciintei, sî speranti'a despre viéti'a vecinica.*

Fraţilor! Se ne întórcemu cugetulu nostru dela Zacheu la noi însî-ne, sî dela fericit'a sa casa — la acésta baserica, la acestu templu pomposu, în care suntemu adunati astadí — si de buna-séma vomu recunósce sî, cu anima plena de multiamire, vomu eschiamá: *astadi ni s'a facutu si nóue mantuire in acést'a casa a Domnului.*

Cene póte enumerá darurile, benecuventarile si bunetátile spirituale, ce s'au reversatu astadí preste noi prin santírea casei acestei'a? — Déca ni-e scumpa sî pretiuita cetatea, seau chiar' sî cas'a sî mosí'a, în care ne-amu nàscutu sî, — sub scutulu conducatoriu alu unei mame îngrigítoria, — ne-amu nutritu sî crescutu spre a petrece bene cursulu acestei vietii pamentesci; — cu câtu mai multu trebue atunci se ni fia santa sî scumpa ace'a casa, în carea ne-amu nàscutu de nou prin apa si spiritu, si in care ne nutrimu sî crescemu pentru fericirea ceriului sub scutulu màmescu alu Basericeii, ce e spriginita de darulu santului Spiritu?! Da, ni se cuvene cá buni crestini se privim totu-dé-un'a cu multiamita catra Domnedieu, cu ali-pire catra cas'a Domnului; sî acést'a cu atátu mai vertosu, cá insasi *structur'a sî form'a* basericeloru crestine — ni suntu de cea mai mare însemnatate. Corespondîndu scopului inaltia si edifica animele pfe. — Din celea multe, câte ar' ff de dîsu cu privire la astea, — eu me voiu ocupá astadí, cu ajutoriulu Celui-de-susu, numai de dóue puncte cu referentia la *structur'a* basericeii nóstre, de unulu *esternu,* sî altulu *internu,* cá pre venitoriu sî numai privirea la

bisericele Domnului se ni fía spre edificare si benecuvantare. Dreptu-ace'a:

I. Voiu desfásiurá: scopulu turnului fiacarei biserice înaltiatu catra ceriu;

II. însemnatatea altariului redicatu în fiacare biserica; ba inca in celea mai multe, — spre resaritu!

Dómnne alu poteriloru! Pre noi ne-a adunatu în acésta casa sant'a dorentia de a te adorá si laudá. Noi voimu a depune înaintea tronului Teu jertfa animele nóstre. Fà cá zelulu casei Tale se fía totu mai puternicu si se resune numai si numai spre laud'a Ta!

I.

Înaltfatoriu de anime si multu semnificativu este la bisericele crestine dreptu-credentióse turnulu înaltiatu catra ceriu; càci elu ni aduce amente de scopulu si destinatiunea vietiei nóstre. Pentru-ce ni-a chiamatu Creatorele dintru nefientia întru fientia, pentru-ce ne-a creatu Elu cu statura redicata in susu si dupa prototipulu seu; pentru-ce se pogorì Unigenitulu Filiu alu Parentelui din marirea sa cerésca pre acestu pamentu? Tóte aceste suntu pentru de a ne trage pre noi catra ceriu, pentru de a ni înaltia privirea nóstra, credenti'a nóstra si nisuintiele nóstre preste pamentu — catra ceriu, patri'a nóstra cea adeverala.

Asemenea sant'a Biserica, pre carea Mantuitoriulu nostru o-a sigilatu cu sangele seu spre contenuarea opului màretiu alu Rescumperarei — óre nu are si ea de scopu de a-'si îndestoinici filii sei credentiosi pentru ceriu?

Precum sunetulu metalului stràbate din înaltímea turnuriloru pana la urechile nóstre, cá se ne înaltiamu cugeatele catra ceriu, asiá si turnurile bisericeleloru nóstre suntu

că si unu degetu aratatoriu, că si o invitare vizibila: „*sursum corda*“, — „susu s'avemu animele!“

Redicati la ceriu animele vóstre, căci la ceriu s'a înalțiatu Domnulu si Invetiatoriulu nostru spre a ni pregatí noue o cetate; acolo domnesce elu de-a drépt'a Tatalui, acolo s'au adunatu în giurulu lui, — că si în giurulu unui pastoriu mneii si oile, — Apostolii sei si tóte acelea sufiete píte, cari 'si-au indeplenu cursulu pamentescu cu cugete ceresci! Acolo susu, in ceriu, ni s'a pregatitu si noue locuintia. In ceriu o se locuimu si noi odenióra si o se ne bucurámu de nespús'a fericire întru privirea lui Domnedieu facia in facia — déca nu vomu uitá de Domnedieu ceriului, — déca tóte cugetele si nisuintiele nóstre voru fí vrednice de ceriu, si déca vomu caletorí pre acelu plaiu, ce conduce la ceriu.

„Cautati înainte de tóte imperati'a lui Domnedieu si dreptatea lui“; „cercati celea ceresci, nu celea pamentesci“; „fíti ceresci“; „adunati-ve comori pentru ceriu, cari moliile nu le rodu, rugin'a nu le strica“

Acestea suntu învetiaturele Domnului, cari mereu se vestescu de pre amvonu; si chiaru la acestea invitatiuni plene de iubire — ne aviséza si turnurile înalțiate catra ceriu.

Si acésta predicare continua se nu ni aduca ea folosu si benecuventare?

Fratíloru! Noi toti ne alipimu de parerea si convingerea comuna: pamentulu cu tóte-celea trecutórie din elu nu e in stare de a ne îndestulá anim'a nóstra, carea e creata spre unu ce mai nobilu si mai maretiu. Omulu nutresce dorentie mai înalte, mai adânci. Si déca stámu pre langa acést'a, cà fora Domnedieu, fora bunetati ceresci, viéti'a nóstra e lipsita de bucuriele adeverate, — óre se mai

voimă a petrece în pulverea orbitoară a celor trecătoare? Oare se ne alipim cu totu adensulu de gli'a pământului? de plăcerile trupesci, cari nu ne potu înălția către ceriu? Întrebuințea dară, o Crestine, cu pregătire totă ocașunea, care ți-se dă spre a-ți slăbi cugetele pămăntesci și de a-ți întări celea ceresci! Asociază-te către adunările omenilor onesti în cas'a Domnului, căci aci e mai alesu locul, unde învetiamu a află, a cunoșce, și a iubi calea către ceriu, — aci în acestu Sionu alu Domnului ne prosternem mai multu înainte a lui Domnedieu genunchiale noastre, — aci primesce Elu dela noi fumulu de temăia că unu mirosu de buna mirésma spirituale!

Dar' și numai cautarea simplă la turnulu înălțiatu alu cutarei biserice se te faci a-ți înălția cugetele către ceriu! — Esti plugariu și ocupatu cu lucrarea unu câmpu îndepărtatu, seau că-ți aduci fruptele de pre ogorulu sementatu, — privește (numai din departare) spre turnulu înălțiatu către ceriu alu biserice și deodată ți se vâ stărni în minte adevărulu: „sum născutu pentru ceriu, — trebuie se sementu dară sementi'a virtutiei, că odeniôra, în dñu'a secerisiului, se primescu deîn man'a Domnului snopulu încarcatu de fruptele fericirii ceresci!“

Seau esti unu caletoriu pre unu plaiu singuratecu și tacutu, — atunci de vedî din departare vârfulu înălțiatu spre ceriu alu cutarei biserice crestine, cugeta la adevărulu marețiu: „în ceriu e patri'a mea cea adevărată; unu peregrinagiu spre ceriu e viața mea; aci nu am cetate statătoare, ci cautu cea fiitoare, — fă dar' cugetulu meu nestramutatu, că se nu perdu cararea cea dreapta!...“ Sî care este această cale dreapta, ce duce la ceriu?...

Oh! privește numai la bisericile adevărate crestine! Dela catedral'a cea mai pompoasă, pâna la cea mai simplă

basericutia dela satu, — in cari de o potriva 'si pléca genunchiulu regele cu tieranulu, — stralucesce pre vârfulu turnuriloru *crucea!* Ce pré-marire a celui restignitu! De cate-ori privimu *crucea* de pre vârfulu turnuriloru, — de atate-ori trebue se ne intarimu in credenti'a celui pironitu pre dens'a. Credenti'a in Christosu ne conduce pre noi la pace, la mantuire, — càci nu este altu nume in ceriu si pre pamentu cá numele lui Isusu celui restignitu. Inse acésta credentia poftesce dela noi, cá se urmàmú Mantuitoriului pre ace'a cale, ce ni-o-a desemnatu elu prin fapte si cuvente.

„Cene vré se vena dupa mene — se se lapede de sene se-'si ié *crucea* si se-'mi urmeze“; „care nu-'si ià *crucea* s'a, cá se-mi urmeze — nu póte fí invetiadelulu meu!“ — Insusi elu, fiiulu lui Ddieu, in care nu a fostu nece baremi umbra de pecatu, — a strabatutu, a percursu calea *crucei*, calea necasuriloru, calea suferentieloru! Pre elu l'au urmatu Apostolii si toti santii, cari acum'a suntu pré-mariti; si noi, cari mai in tóte lucràrile pecatimú, noi, cari nóue însi-ne ne gresîmu in tóta ór'a, — noi se voimú a caletorí pre o cale mai comóta, mai buna?!...

Oh, nu. Decate-ori vomu priví *crucea* de pre vârfulu turnuriloru se ne încuragiàmú spre eluptarea virtutiloru si abnegatiunei contra toturoru ispiteloru protivnice. — Inse de unu ce avemú lipsa pre *calea spinósa a crucei*, — de *priveghiare*. „Lucrati mantuirea vóstra cu frica si cu cutremuru!“ Care nu e condusu pre calea *crucei* de o santa *priveghiare* — ratecesce. Esemplu poternicn ni-e Petru, stânc'a Apostoliloru! A pierdutu pre unu momentu *priveghiarea* — a cadíutu amaru. — La acésta santa *priveghiare* voiesce baseric'a încntenú se dogenésca pre filii sei — si pentru ace'a asiéza *crucea* pre vârfulu turnuri-

loru, cá semnu de aducere amente de o neclintita credentia pre calea crucei si a suferintieloru. „Fratíloru, fiti descepti, càci satan'a ambla cá unu leu turbatu — cautandu pre cene se înghitia“; „Priveghiati si ve rogati cá se nu cadeti in ispita.“

Vedeti, fratíloru, ce adevveri înaltiatórie de anime si fericitórie ne înprospetéza in mente turnulu basericei nóstre înaltiatu catra ceriu!

Nu mai pucinu semnificativu pentru ochiulu contemplatoriului onestu este in launtru basericei *altariulu redicatu*, si inca de comunu la tóte basericele spre resaritu!

II.

Déca întramu in órecare baserica crestina privirea nóstra mai alesu se cintesce spre altariulu redicatu, sí mai la tóte Bîn-spre Resaritu. — Cà celea mai multe altarie suntu redicate în-spre resaritu — si asta împregiurare 'si are însemnatarea sa. Câtev'a cuvente despre acést'a, — dupa ace'a despre altarie in generalu.

Catra resaritu a privitu odenióra, si, póte, privesce si adí Jidovulu fanaticu in tóta dîu'a, càci acolo fù Jerusalemulu, cetatea cea santa, in carea straluci pomposulu templu. Catra Jerusalem se întórce elu adí in rogatiunile sale, càci acolo a fostu santuariulu seu, acolo laspedíle de pétra ale legei, acolo secriulu federatiunei (Testamentului) acoperitu de Cherubimii de auru, preste cari erá tronulu Domnedieului ostiriloru.

Si cu câtu mai vertosu trebuie se privimu noi întru rogatiunile nóstre spre resaritu, càci acolo, in tiér'a Judeei, ni-a resaritu nóue sórele dreptatiei — Isusu Christosu — acolo se afla locurile sante: Bethlehemulu si Golgotha,

nascerea si mórtea lui Isusu, mantuirea si rescumperarea nóstra. — Templulu Jersalemului acum'a jace in ruine, si in locul lui acoperu rotogolulu, nenumerate baserice redicate intru onórea Celui restignitu.

Póte-cà rari, seau nece un'a dintru acestea baserice nu e asia pompósa cá baseric'a lui Solomon, dar' totusi si cea mai modesta basericutia de pre lunca fntrece pre cea alui Solomon în *contienutu* si *consemnare*; càci pre altariile nóstre e mai multu decatu *secriulu Testamentului*, mai multu decátu legea si Profetii, mai multu decatu mann'a desiértului, aci e mai multu decatu simbolu si prefîntipuire; pre altariile nostre e adeveru si plenitate, in modestulu tabernaculu, ce stà pre altariulu nostru e însusi Christosu, Inceputulu si Capetulu, Alfa si Omega, aci e elu de facia in cea mai santa Taina sub form'a panei si a vinului cu tóta puterea sa, cu întréga atotu-scienti'a sa, cu tóta maiestatea sa, — desî neveditu ochiului trupescu, vediutu inse ochiului sufletescu a credentiosului devotu.

Asia dar' decate-ori privimu spre altariulu redicatu a cutarei baserice, — trebue se ne umplemu de celu mai înaltu semtíementu si se cugetamu: avemu unu Domnedieu Mantuitoriu, carele are cea mai mare placere a locuf cu ómenii. Cum unu tata între filii sei, cum unu bunu pàstoriu in mediuloculu turmei sale, cum doctorulu între bolnavi, — asia Isusu petrece între noi in cea mai santa Taina. Basericele acuma suntu in fapta si adeveru locasiurile lui Domnedieu între ómeni.

„Moise! desléga-ti încalciamentoele, càci locul pre care stai e santu!“ — dîsè Ddieu catra Moise, candu i s'a aretatu pre muntele Horeb in rugu.

Cu câtu mai vertosu suntemu noi indetorati a ne des-

legá de încalciamentele cugeteloru pamentesci in basericele nóstre, deórace in ele este presentu sacramentalíter Domnedieu — Mantuitoriulu nostru.

Én priviti la altariulu basericei nóstre! Ce asemenare cu altariulu crucei de pre Golgotha, pre care fiulu unulu nascutu alu Parentelui vecinicu a sevêrsîtu, prin mórtea sa sângerósa, jertf'a de împacatiune între Ddiu si omu. Dar' ce dîcu? — nunumai asemenare au altariiele basericeloru nóstre cu altariulu crucei de pre Golgotha, — ci ele suntu intru tóte acel'asi, càci desí in modu necruntu, dar' pre ele se înoesce totu-mereu jertf'a crunta de împacare, ce o-a adusu Isusu pre altariulu crucei!

Decate-ori ne adunamu in serbatori în giurulu altariului stâmu cu spiritulu sub altariulu sangerosu alui Isusu de pre Golgotha dimpreuna cu adîncu-întristat'a sa Mama, cu pré iubitulu învetiacelu Joannu si cu Mirofórele pîe, cari in iubirea loru catra densulu, l'au petrecutu chiar' si pana pre culmea mortiei sale.

Si inaintea ochiloru nostri spirituali se re'noesce tóta scen'a misicatória a patimeloru pré santului nóstru Rescumperatoriu. Noi 'lu vedemu atêrnatu între ceriu si între pamentu, luptandu-se, sangerandu, patimindu in trupu si in sufletu, in urma plecandu-'si santulu seu capu spre mórte; vedemu sórele intunecandu-se, pamentulu cutremurandu-se, stâncele crepandu-se, grópele deschidiendu-se si mortii amblandu pre stradele Jerusalemului. — Si tóte acestea ce potu operá in noi?

Se invetiamu acést'a dela centurionulu romanu, care de sub crucea lui Isusu a strigatu: „Cu adeveratu fiulu lui Domnedieu a fostu acest'a;“ se invetiamu dela Mari'a, mam'a dorerei, carea desí strapunsa de adunca mahnire prin mórtea Fiiului seu, totusi nu se încovaià sú sarcen'a

dorerei, ci invapaiata de o iubire plina de curagiu, stete redicata su crucea lui Isusu, si in crucea, adeca in suferinti'a lui; ce are de a lucrá in noi jertf'a lui Isusu de pre cruce — se învetianu dela Mari'a Magdalen'a, carea parasindu-se de multímea peccatoru, plina de penitencia si încredere a cuprensu crucea Mantuitoriului, carele a moritu pentru peccatele lumei.

Sangerandu s'a redicatu Isusu pre cruce si totu-mereu se înaltia elu pre altariile basericeloru nóstre in neîncredutá'a jertfa, si-'si întende braciile sale spre a ne cuprende si redicá in susu, spre a ne uní cu elu, precum e unita mladiti'a de vinia cu viti'a sa, voiendu a se implení cuventulu: „Cene remane intru mene si eu intru elu — acel'a aduce fruptu multu.“ — Si noi se nu urmàmú acestei invitatiuni sante a Mantuitoriului? — Vomú urmá déca iubirei sale i vomú respunde sí noi cu iubire; déca ne vomú jertfí înaintea altarielorú animele nóstre, facultatile nóstre trupesci si sufletesci, cugetele si cuventele nóstre, viéti'a si mórtea! Atunci vomú fí noi inaintea Domnului jertfa viua, santa si beneplacuta — precum díce Apostolulu, — atunci numai nu voru fí zedarnice meritele jertfei sangeróse adusá decatra Isusu pre cruce!

Vedeti, fratíloru, ce mantuire ni s'a facutu nóue in acésta casa a Domnului! In acést'a voru curge de ací inainte isvórele benecuentariloru edificatorie; si numai prin o privire *esterna* seau *interna* asupr'a ei, — ne vomú misicá animele catra Domnedieu; din a-carui daru suntemu ce suntemu!

Dóue parechi de ani au trecutu, decandu acésta colonia crestina a întreprínsu zidirea acestui Sionu alu Domnului! Câte rogatiuni píce si devotate nu au strabatutu ceriulu pentru de a se poté sevêrsí acestu opu maretiu! Câte pre-

stiauni de tóta natur'a nu s'au jertfitu pentru acestu scopu; si acum'a, — candu acésta casa pompósa e santíta, — câte lacreme de o santa bucuría nu se scurgu de pre genele acelor'a, cari au alergatu, asudatu si amblatu pentru de a sevêrsî acésta jertfa Domnului!

Multiamita pré bunului Domnedieu, cà a ajutatu ajungerea acestui momentu fericitu; lauda acestei comunitati crestine intru neîntreruptulu seu zelu de a redicá Domnului unu Sionu maretiu; multiamita si recunoscientia mare-animosíloru donatori, cari au jertfitu din denariile loru intru ajungerea acestui scopu *), — reverentia fiéscá pré bunului nostru *Archiereu*, care însetandu de dorulu de a vedé redicandu-se câtu mai multe biserice corespundietórie Maiestatiei ddiiesci, — nu baga in séma fatigie, nu 'si crutiá sanetatea sdruncinata, nu intrelasa momentu pentru de a le santî Domnului si numai in casulu estremu alu nepotentiei, — îndeplenesce acést'a misiune frumósa prin delegatiuni; lauda întreprindietoriloru si initiatoriloru acestui lucru maretiu, cari avendu cunoscienti'a de-

*) Intre acestia locul primu 'lu ocupa D. Conte, Episcopulu emeritu, Escelenti'a sa Dr. **Dominicu Zichy**, carele procurá iconostasulu pomposu, lucrurele sacre apartienatórie altariului, amvonulu (scaunulu de predicá), si un'a campana (clopotu), jertfindu pentru tóte un'a suma de preste 10.000 fl. v. a. — Ajutoriele filantropice ale acestui raru barbatu suntu pré insemnate. De unu síru lungu de ani tiene apotheca continuu deschisa pentru distribuirea gratuita a ori-ce medicina pacientiloru, cari acurgu la elu. Edificá dóue biserice pompóse romane gr. cat.; un'a in Ilv'a-mica alta in Mai eru, consacrate decatra Il. Sa Michailu Pavelu, Episcopulu Gherlei. A ajutatu prin donatiuni cladirea si înfrumsetiarea a mai multoru biserice romane; a redicatu dela sapa de lemnu o multíme de familii rom., nenorocite prin uele eveneminte ale sortiei s. a. . . . Esprimarea comuna a totoruru de pre la noi e: „Domnedieu se ni-'lu tiéna la multi ani!“

M. O. D. Parochu locale **S. Tanco** a procuratu pentru sus-numit'a baserica unu clopotu in pretiu de 600 fl. v. a.

M. O. D. **Clemente Lupsiai** pentru lustrulu pompostu de sticla din nai'a basericeei cferi 100 fl. — Suntu sí altii cu sume mai mici.

spre *detorința implenita* voru dobandi resplata dela Domnul si recunoscintia dela apreciatorii drepti ai acestui lucru; ér' greutatile, superarile, suferentiele, cari li-au înduratu conducatorii acestui lucru in scurtu, credu, că voru fi date uitarei, căci *Domnulu vá uscă tóta lacrim'a dela ochii loru!*.....

Ér' Tu Dómné alu ostiriloru fi cu noi! Tíe tí-s'a santítu acésta casa din sant'a dorentia de a te adorá si laudá in ea! Fà cá zelulu spre cas'a Ta se fia numai si numai spre a 'Ta pré-marire! Ér' Tu santuariu santítu, Tu casa a Domnului nostru fi-ne nóue asilu si scapare! Voi petri santíte ai acestei biserice cuprendetí-ne între spaciulu vostru cá, rogandu-ne Domnului cu caldura, se dobandimu partea celoru alesi în ímperatí'a ceriuriloru, unde Domnedieu se lauda în veci nesfírsiti. AMINU.

Scris'am in Sângeorgiulu-Nasoudului la serbatórea Taiarei-Capului s. Joanu Botezatoriulu; 10 Septembre 1877. n.

Silviu B. Shore'a,

Cooperatorele Sângeorgiului.

Predica la serb. Nascerei D. nostru Isusu Christosu.

„*Marire intru cei de susu lui Domnedieu si pre pamentu pace între ómeni buna-voire.*“

Ev. Luc'a c. II. v. 14.

Preste ce se ne bucuramu, preste ce se ne veselimu mai tare astadi, I. m., decâtu preste intemplantia fericita, carea incanta astadi lumea, — preste *nascerea Domnului si Mantuitoriului nostru!* — Asia dara a venitu in urma fericiatoriulu celu de multu doritu alu neamului omenescu, asupr'a carui'a lumea 'si indreptá cu doru privirea in decursulu atatoru vécuri! Asia dara peccatosii potu acum'a adorá pre acel'a, dupa care li se topeá, de atat'a amaru

de tempu, anim'a! — Intru adevèru acést'a este diu'a, carea a facut'o Domnulu, cá se ne bucuramu si se ne veselimu intr'ens'a! Oh! dî fericita! oh dî de multu dorita! Asia dara astadi te-ai aretatu nóue aducundu-ne pre Rescumperatoriulu si Mantuitoriulu nostru!

Astadi, I. m., ni s'a nascutu *mantuitoriu!* — Si angeerii saltandu de bucuría alérga in diosu catra pamentu, pentru de a vestí ómeniloru acésta intemplare fericita si mangaiatória intrunindu-si viersurile loru intr'unu cantecu de marire ce-lu intóna nou-nascutului Messia: „*Marire intru cei de susu lui Domnedieu si pre pamentu pace între ómeni buna-voire.*“ — Da, pace vestescu ei pre pamentu ómeniloru de buna-voire! Pace!... pace!... Tu bunu nepretiuiveru alu ceriului! Dupa tene insetéza toti! Totu sufletulu de omu pre tene te doresce! Ce folosescu omului bunurile pamentesci, déca in laintrulu lui — in anim'a lui, lipsindu pacea, vuescu patimele si pornirile cele pe-catóse? — Dupa pace se bate tóta lumea; insusi bubuitulu tunului si sgomotulu infioratoriu alu bataiei: ce are de scopu? Au nu cascigarea pazei? Dar' acést'a n'o póte ajunge nemenea fora darulu lui Domnedieu; — déca *Domnulu pazei* nu dà pacea — indesiertu ne ostenimu, càci nu ni-o potemu cascigá. Bine sciendu acést'a *principele pazei* Ffiulu lui Domnedieu, celu de o fire si de o fientia cu Tatalu — veni din ceriu, cá se ni dee pacea, ce'a ce ni vestescu si cetele angeresci strigându-ne: „*Pace pre pamentu între ómeni buna-voire!*“ Si óre atat'a lipsa se avemu noi ómenii de pacea cea cerésca? — Da! càci ori incatràu privimu, vedemu numai dusimani de ai nostri: De cautamu in susu spre ceriu: intempinàm pre Domnedieu pe dreptulu maniosu pentru-cà l'amu vatematu neincetatu cu peccatele nóstre; — de cautamu in diosu: dàmu de satan'a si de servii lui; — de privimu in giurulu nostru: dàmu de ómenii cei rei, cari ni invidiéza liniscea si fericirea nóstra; — de privimu in laintrulu nostru, dàmu preste patimele si aplecarile nóstre pline de reutate. Oh ómenime necesíta, incungiurata de atâti'a dusimani, redicà-ti

în susu privirea umilita si vedi, cà Christosu, aperatoriulu si scutitoriulu teu, luandu form'a t'a, 'ti aduce ramulu de oliva — simbolulu pazei! — Asculata cum 'lu intempina angerii: „*Marire intru cei de susu lui Domnedieu si pre pamentu paze intre ómeni buna-voire!*“ — Asia este! Astadi ni-a isvoritu si ni curge din ieslea Vifleemului *riulu pazei*, in care spalându-ne vomu împacá pre toti dusimanii nostri: a) *pre Domnedieu*, b) *pre satan'a si pre ómenii cei rei*, precum si c) *pasiunile nóstre*, — acést'a se ni fia bucurf'a, acést'a veself'a I. m. cu carea veniti impreuna cu mene se ne cuprindemu astadi la ieslea Mantuitoriului; ér Tu Spirite sante luminéza mentea si binecuventa cuventele servului Teu, cá se potu vesti celoru drepti cu anim'a si celoru de buna-voire *pazea lui Domnedieu!*

I.

Cum poté se privésca, I. m., Ddieu celu pré santu din înaltímea ceriului asupr'a neamului ómenescu cufundatu in noianulu pecatului decátu cu cea mai mare neplacere si intristare, de ora-ce nu vedeá altu-cev'a in omu decátu unu rebelu contr'a lui, unu sclavu alu pecatului si alu foradelegiloru! Cu ce insusíri n'a fostu daruitu si infrumsetiatu Domnedieu pre omu? Candu scimu cà-'lu puse domnu preste firea întréga, cà tóte câte facù le puse lui de indemana! Erá domnu nemarginitu, omulu, pre pamentu; ... dar' pecatulu celu de-antâiu 'lu desbracà de tóta *santieni'a si dreptatea*, intru cari a fostu creatu si rupse legatur'a iubirei intre creatura si Creatoriu! Domnedieu odata vatematu cereá — poftéa — jertfa de impacare, jertfa de facere destulu, déca erá cá neamulu ómenescu se nu fia nemicitu pentru totu-dé-un'a, si inca o jertfa démna de santieni'a sa cea necuprensa. — Si apoi óre unde pre pamentu s'ar fí potutu aflá o asemenea jertfa? — Nicaiurea!

Ceriuri minunatí-ve, — voi pamenteniloru aplecatí-ve urechi'a vóstra si ascultati minunea minuniloru! *Fíiulu lui Domnedieu ni se aréta astadi cá mantuitoriulu si rescum-*

peratoriulu nostru. Densulu vene cá se ne impace cu Domnulu, cu Parentele nostru celu vatematu; densulu ni aduce mantuirea nostra! Deci faceti locu voi corpuri maretie ale ceriului, cari vestiti prin càile vóue desemnate de creatoriulu marirea si poterea Lui, — dîcu: faceti locu Domnului vostru, carele astadi voiesce a se coborî pre pamentu si tu pamentule pregatesce-te a poté primí cu cuvenintia pre Ziditoriulu teu! . . . Ce? — Intr'o iesle primesci pre carele nu-'lu cuprindu ceriurile? Da, pentru-cà asia i-a beneplacutu Lui! — Voi Angeriloru si Archangeriloru, voi Seraphimiloru si Cheruvimiloru, voi Scauneloru si Domniloru, voi toti fericitiloru din ceriu: adorati tacundu minunea, carea nu-o poteti intielege! — Acì veniti voi toti crestiniloru de tóta starea si vrêst'a, dela resaritu la apusu, dela médiadi si dela média-nópte: *imperatii pamentului si tóte popórele, boierii si toti judecatorii pamentului, tenerii si fetióbrele, betranii si cei mai teneri* ¹⁾ si ve inchinati cu pietate, cu sfiéla si cu adînca umilintia *Ddieu-pruncului*, in ieslea viteloru necuventatorie, aducundu-vi aminte „cà *Ddieu este intru Christosu, care a impacatu lumea síe-si, si nesocotindu pecatele nóstre, a pusu in noi cuventulu impacarei*“, ²⁾ si éراسi cà „*acum am primitu impacare prin Domnulu nostru Is. Christosu.*“ ³⁾ Oh! nu luati in séma recél'a cea nesocotita si mandri'a cea nebuna a intieptiloru lumiei acestei'a „*a-caror'a intieptiune — nebuna a facutu-o Domnulu*“, ⁴⁾ ce se vede, de acolo cà unii cá acesti'a nu destulu cà fugu de s. baserica, dar' si ridu, si 'si batu jocu de tainele celea necuprinse ale ddieirei, si cari, pre candu se comanacescu inaintea celoru puternici ai pamentului — si nu arare ori si inaintea cutarei muieri desierte — tipului Ddieu-omului i-intorcu spatele. Dîcu: nu luáti in séma I. m., portarea ataroru ffi nefericiti ai pamentului, — càci pen-

¹⁾ Psalm. CXLVIII. 11, 12.

²⁾ II. Cor. V. 19.

³⁾ Rom. V. 11.

⁴⁾ I. Cor. I. 20.

tru unii cá aceli'a intruparea Domnului nostru Isusu Christosu n'are neci unu pretiu si neci anu folosu; unii cá aceli'a au pierdutu si cea din urma schinteia a ddieirei din sufletulu loru, carele a devenitu locuintia satanei si serviloru sei! Lasati-i — déca ridu de ce e santu — intru nebun'a loru intieptiune! Lasati lumea cea desiérta a-si aflá indestulirea cea pecatósa intru desiertatiunea s'a; ér' noi se ne bucuramu si se ne veselimu sciendu si vediendu cá Domnulu — principele pazei — pre carele 'lu acceptáu cu doru si sete dreptii lumei de demultu, astadi a venit la noi cá se impaze pamentulu invelitu in blastemu si coversitu de pecate cu cériulu infocatu de drépta manía! Veniti I. m. se mergemu si se privimu cu ochii sufletului nostru, in ieslea Vifleimului! — Ce vedemu acolo? Atotpoternici'a intr'unu pruncu fora potere, dreptatea lui Ddiedieu in braciare mamei sale fora arme, intieptiunea cea vecinica infasiurata in nesce scutece sermane, Ddieu necunoscutu, càci „lumea nu l'a cunoscutu.“ ¹⁾ — Oh! ffi binecuventata de trei ori serbatore fericitoria! ffi benecuventatu Tu — Isuse, carele astadi ai venit la noi — cá se ni aduci pacea Ta cea santa, pacea nóstra cu Ddieulu nostru! — Dar' nu numai pacea cu Ddieu, ci si cu dusimanii nostri cei din afora — cu satan'a si ómenii cei rei — amu cascigatu-o noi prin nascerea Mantuitoriului nostru Isusu Christosu, despre care in partea a

II.

Am dísu mai susu, I. m., cá de cautámu in diosu dámu de satan'a si de servii lui; de privimu in giurulu nostru dámu de ómenii cei rei, cari învidiéza seau pismuescu fericirea nóstra. Va se díca: satan'a cu ai sei ni suntu alti dusimani ai nostri. Dar' si in contr'a acestor'a s'a îngrigitu Dlu nostru Is. Christosu a ne aperá — punendu-ne la indemana armele de lipsa. — In câtu pentru negrele uneltiri si alesiuiri ale diavolului dupa suffetele

¹⁾ Ev. Joanu c. I. v. 10.

nóstre — cugetu a fi destulu a vi amentí aci cuventele santului Apostolu Petru: „*Contrariulu vostru — diavolulu — dîce, ambla cá unu leu ragîndu, cautandu pre cene se inghîtia.*“ ¹⁾ Dar' poterea lui e franta, càci vestindu angerii la nasce-rea Domnului nostru Is. Christosu ómeniloru de buna-voire pacea, va se dîca implantandu-sé in animele ómeniloru cu pacea avuta din ceriu si credinti'a tare in Mantuitoriulu: ce potere se mai aiba satan'a contra adeveratului credentiosu? Au nu va opune acest'a amagiriloru si alesiuiriloru aceluia armele credentiei sale celei tari? Nu se va tiené cu mana tare de *crucea* Rescumperatoriului seu, de carea diavolulu „*se scutura si se cutremura, nesuferindu a cautá spre poterea ei.*“ ²⁾ Oh! ffi benecuventata venire a Mantuitoriului nostru, cà de mare si puternicu dusimanu ne-ai 'mantúitu!

Inse noi avemu se ne luptamu si contr'a lunei seu a ómeniloru celoru rei, cari adese-ori se apropia cu reutatea animei loru de satana. — Ce rele nu causéza ur'a si invidi'a? Cene e in stare se numere familielé ruinate numai si numai prin neintielegereá purcésa din ura si invidia? ³⁾ Si óre ce se facemu? cum se ne aperamu contr'a celoru ce ne urescu si invidiéza pre noi? — Se ne indrep-
tamu pasii nostri catra ieslea Vifleimului, in carea s'a nascutu astadi — Christosu imperatulu si domnulu. Acel'a ni dà arme de aperare contra dusimaniloru nostri cunoscuti si necunoscuti: „*Iubiti pre inimicii vostri!*“ ni striga. ⁴⁾ Oh! Ddieule alu pabei! pentru de a aduce omeniloru pacea T'a cea santa ai parasitu locuinti'a-Ti cerésca dandu-li esemplulu umilintiei celei mai mari si ascundiendu radiele cele stralucitórie ale ddieirei sub form'a trupului omenescu i-ai invetiatu invetiatur'a ddieésca: „*Iubiti pre inimicii vo-*

¹⁾ I. Petru V. 8.

²⁾ Trop. la tain'a santei ungeri.

³⁾ v. Predic'a mea despre invidia in „Predicatoriu“ — Nr. 8. pre a. c. pag. 245—49!)

⁴⁾ Math. V. 44.

stri!" — Acusi vá vení tempulu candu ni vei aretá esemplulu iubirei celei mai mari, rogandu-Te de pre cruce Parintelui pentru dusimaniei Tei: „*Parinte iérta-le loru, cà nu sciu ce facu!*“ ¹⁾

Oh! câtu de neasemene 'Ti suntu rescumperatii Tei Dómne! Cu anim'a plinã de patime, cu sufletulu incarcatu de pecate incungiura ieslea T'a — admirandu-Te! „*Taina streina vedu ei si pré-marita!*“ ²⁾

Dar', I. m., déca voimu cá diu'a marita de astadi se reverse asupr'a-ne „*lumin'a cunoscintiei*“; déca vomu „*a ne chiamá, cá facutorii pacei, fíii lui Ddieu*“ ³⁾, — dáti se apucãmu a-mana armele gatite nóue de principele pazei contra dusimaniloru nostri: *armele iubirei!* Se iubimu pre inimicii nostri, se suferimu cu rabdare crestinesca neplace-rile si asupririle, cari ni le causéza, seau mai bene-se le punemu pre crucea Mantuitoriului nostru, carea o tiene inca de acumu din iesle in manele sale, si atunci, dar' numai atunci „*pacea lui Ddieu, carea covérsiesce tóta mintea, va pazí animele si cugetele nóstre in Christosu Isusu!*“ ⁴⁾

Oh, pace fericitória! Oh, pace cerésca! déca a-i poté leniscí conscienti'a nóstra intru atât'a, in câtu se potemu díce cu anima curata: „nu urimu, nu urgisimu pre nimene; pre inimicii nostri, cari ne-au vatematu î-i iertãmu din anima!“

Asia ne-a adusu Emanuelu celu astadi nascutu pacea cu Ddieu si pacea cu toti inimicii nostri; dar' ni-a mai adusu si pacea cu noi însi-ne, — pacea cu poftetele si cu pornirile nóstre cele pecatóse, despre care in partea a

III.

Cene ne domolesce patimele cele multe, cari se lupta cu noi din teneretiele nóstre pana la usi'a mormentului si

¹⁾ Luc. XXIII. 34.

²⁾ Catav. nascerei pésn'a a 9-a.

³⁾ Math. V. 9.

⁴⁾ Filip. IV. 7.

cari suntu, potu dîce, cei mai insemnati conturbatori ai leniscei nóstre din laintru: acel'a ne dà pacea sufletului si in mediuloculu celoru mai sgomotóse valuri ale lumii. Acést'a inse nimene o póte face decátu principele pabei, carele s'a nascutu astadi in cetatea lui Davidu!

Intre poftele cele pecatóse, cari neliniscescu mai virtosu pre omu suntu: sumetî'a, necuratiemî'a si scumpetea, cari — dupa invetiatur'a santei baserice — se numera intre cele siette pecate de capetenia. — Sumetî'a, I. m., a causatu totu dé-un'a si causéza si astadi cele mai mari tulburari, ba sí sîróaia si unde de sange. Câte batai devastatórie, câte lupte sangeróse nu se facura numai si numai din singur'a cauza, cà s'a vatematu sumetî'a nebuna a unui domnitoriu! Pentru de a resbuná o asemenea pofta pecatósa se dearsera cetati si sate in floritórie, se pustiira campuri manóse si se retezara multe capete nevinovate!

Cá se nu mergemu mai departe: Bataile cele crâncene cari se pórtá astadi la Dunare intre rusi si romani de o parte si intre turci de alt'a, — ce cugetati, I. m., din ce pricina se facu? — Pentru sumetî'a cea ingamfata a turcului si poft'a pecatósa purcésa din sumetî'a de a tiené si mai departe cá pana ací in jugulu celu de fieru pre popórale crestine.

Dar' apoi ce nu face sumetî'a singurateciloru? — Cîta stricatiune? câte lacrimi nu aduce sumetî'a unui de-regutoriu cu care sermanulu omu nu póte neci stá la vorba, càci nu vré se-'lu asculte! . . .

Dar' cum a vindecatu Isusu, *principele pabei*, si acést'a rana periculósa a sufletului! De locu la venirea s'a in lume a invetiatu pre ómeni umilintia, fora de care nu póte fi pacea sufletului. „*Invetiati dela mene*“ — dîce inca din iesle — „*càci sum blandu si umilitu cu anim'a, si veti aflá repausu sufleteloru vóstre.*“ ¹⁾ Ce vedu? Ce minune de umilintia! Acel'a, acarui locuintia e ceriulu, alu carui scaunu (tronu) 'su Cheruvimii, — acel'a, care are de asternutu pe-

¹⁾ Ev. Math. XI. 29.

tióreloru sale pamentulu, — acel'a jace in léganu. Ce dîcu? in iesle!! Acel'a, care tiene cu unu degetu ceriulu si pamentulu, se lasa infasiatu cá unu pruncu micutiu in scutece! Acel'a, care se imbraca cu lumin'a cá unu vestimentu, se invelue in nesce cârpe simple, in ieslea viteloru necuventatórie! Acel'a, care ocârmuesce cu intieptiunea s'a cea nemarginita ceriulu si pamentulu, suspina, plange cá unu pruncu fora de precepere! Oh! óre cene e in stare a precepe acést'a taina marétia, tain'a umilirei a Domnedieu-omului?!

„Ace'a *privelisce*“ — dîce s. Ciprianu — „cà Domnulu si Creatoriulu jace micutiu si nebagatu in séma pre paie, me strapune din mirare in incantare (estasu).“ Oh, baremi de aru vení sumetii tempului nostru se privésca ací in iesle esemplulu celu mai mare de umilintia si apoi se si-'lu puna la anim'a loru! Atunci a buna-séma alta facia aru avé lumea! Ce pace s'ar' respandí preste toti ómenii! Toti aru devení ómeni de buna-voire. — Inse dorere! cà ingâm-fatii nu voru se scía de o asemenea umilintia. Se-i lasamu deci sortiei loru celei nefericite si se ne alaturamu celoru cari invétia dela nou-nascutulu principe alu pabei „a fí blandi si umiliti cu anim'a, cá se aflamu repausu sufleteloru nóstre.“

Veniti si voi, cari v'ati intinatu vestimentulu celu albu cascigatu in s. taina a botezului cu macul'a pofteloru trupesci, — veniti in cóce catra ieslea „imperatului marirei“ si cugetati ací cà in câtu ati fostu indreptatíti a spurcá cu póftele vóstre trupulu vostru, carele e baseric'a Spiritului santu — redicatu la acést'a onóre prin nascerea si mórtea Domnului nostru Isusu Christosu! Aducetí-ve ací amente de cuventele santului Ap. Pavelu: „*curví'a si tóta necuratiení'a neci se nu se numésca intru voi, precum se cuvene santiloru*“ ¹⁾ si éراسي: „*Lapedandu tóta spurcatiunea intru blandetie se primiti cuventulu celu saditu carele póte se mantuiésca sufletele vóstre.*“ ²⁾

¹⁾ Efes. V. 3. — ²⁾ Jacob. I. 21.

Dar' apoi ce cuvente se mai îndreptu in acést'a santa dî catra cei predomniti de patim'a cea *urgisita a scumpetei* si a câscigului necumpetatu? Cine si unde este omulu, carele adapostindu si numai odata in anim'a s'a poft'a de câscigu necumpetatu, se mai póta stá in contr'a valureloru celoru nàpàstuóse ale scumpetei?! Oh, baremi de s'ar' apropiá unulu cá acel'a de loculu, unde si in care s'a nascutu astadi Domnulu toturoru lumeloru; imperatulu toturoru imperatîloru, fora neci unu semnu de proprietate alu toturoru celoru vediute si nevediute! — S. Josifu vá fî amblatu a buna-séma pre tóte stradele Vifseimului, va fî batutu la tóte usiele, cá se afle pucinu adapostu pentru o sengura nópte; inse pentru a s'a sponsa pré-curata si pentru Domnulu domniloru inca nu s'a fostu redicatu casa in Vifseimu, càci scrisu este cà „*Elu a venitu intr'ale s'ale, si a-i sei nu l'au primitu*“ ¹⁾, si érași: „*Vulpile au viesunie si paserile ceriului cuiburi; ér' Fiiulu omului n'are unde se-si plece capulu*“, ²⁾ si asia a trebuitu a se indestulí cu unu locu menitu de adapostu viteloru necuventatórie! — Oh, déca aru veni ací toti avutii pamentului, cari despre-tiuescu pre altii, cari n'au averi, cá si candu acestia aru fî mai pucinu decâtu densii! — dîcu: déca aru veni ací la ieslea, — la léganulu Mantuitoriului nostru, si ar' priví cum jace in lips'a cea mai mare, si privindu ar' judecá pucintelu despre adeveratulu pretiu alu averiloru si bunuriloru pamentene: cum s'aru nesuí cu totii, déca aru mai nutrí si numai o schinteia a adeverului ddieescu in sufletulu loru, a-si cascigá bunuri neperitórie, bunuri, cari suntu in stare a li cucerí ceriulu!!

Aceste tóte, cari nu se potu cumperá pre bani, ni le aduse noue astadi Christosu — principele pacy — carele este Isusu Domnulu, nou-nascutulu pruncu in cetatea lui Davidu! Dreptu ace'a, se ffi benecuventatu Tu celu care vfi in numele Domnului — Emanuelu — Ddieu cu noi!

¹⁾ Joanu I. 11.

²⁾ Mat. VIII. 20.

càci numai Tu ne-ai adusu pacea cea adeverata: Pacea cu Ddieu, pre carele ni l'ai impacatu, l'ai imblanditu si ni l'ai facutu éراس de parinte; pacea cu dusimani nostri, veduti si neveduti, a-caror'a reutate asupr'a nóstra a-i nimitu-o; pacea cu noi insi-ne, invetiandu a ni domolí si pune stavila pofteloru si porniriloru nóstre celoru pecatóse!!

Si apoi óre ce se poftimu noi mai multu in acést'a vale a plangerei?! — Pentru acést'a ni striga cetele angeresci: „*Pace pre pamentu intru ómeni de buna-voire!*“ intru ómenii, cari petrecu in viersuri de bucuria „*cu angerii si cu pastorii, cari marescu, cari caletorescu impreuna cu magii dupa stéu'a* ¹⁾ *care a vestitu lumei nascerea T'a Christóse Ddieulu nostru!*“

Din contra ómenii de rea voire, — ómenii cei rei, cari au ruptu legatur'a pabei si a iubirei cu Ddieu, indesiertu 'si voru aredicá privirea in susu spre ceriu, càci si acolo voru dá de contrariu, a-càrui'a blastemu si acum'a jace pre capetele loru! Rescumperati cu scumpu sangele Domnului s'au facutu servi diavolului, pentru cari dorere! — nu mai este neci o mangaiare in acést'a lume, decátu se se întórca éراس la Isusu, carele oh! câtu de doiosu 'si intinde inca de pre acum'a din iesle manile dupa lumea intréga, nevoiindu se piéra neci unu peccatosu, ci se se întórca dela peccatele sale si se fía víu! — Veniti deci I. m.! veniti se alergàm adese-ori in aceste ss. dfile cu cugetulu mintiei nóstre la ieslea „*intru carea s'a nascutu coconu teneru, Ddieu celu mai 'nainte de veci*“, ²⁾ la ieslea „*intru carea s'a culcatu celu neincaputu, Christosu Ddieu!*“ ³⁾ si se-lu rogàm de pacea filoru lui Ddieu, carea intrece tóte bunetatile lumei acesteia, si carea prin urmare ni vá cascigá aci fericirea temporaria, ér' din colo cea vecinica. AMINU.

V. Gr. Borgovann.

¹⁾ Condaculu nascerei. -- ²⁾ totu acolo. -- ³⁾ Catav. nasc. cant. a 9-a.

Cuventu la nascerea D. nostru Isusu Christosu.

*„Bucuria mare ve vestescu voue astadi, care va fi
la tóte popórale, cà s'a nascutu Mantuitoriu
Christosu in cetatea lui Davidu.“*

Ev. Luc'a c. II. v. 10—11.

„*Se facemu omu dupa tipulu si asemenarea nóstra!*“ ¹⁾
dîse Domnedieirea, dupa-ce facú totu ce este in ceriu si
pre pamentu, in mări si in tóte adîncurile; si la cuventulu
Domnului se facú o m u l u, fientia intru tóte dupa tipulu
lui Domnedieu, faptura intru tóte dupa asemenarea Facu-
toriului.

Inse omulu creatu in santienia si dreptate, faptur'a
alésa si placuta alui Ddieu, se indepartà de facutoriulu
seu, se smulse din braciule Parentelui seu ziditoriu, —
lapedandu, prin pecatulu stramosiului Adamu, tipulu si
asemenarea lui Domnedieu si imbracându tipulu si aseme-
narea diavolului, — parasí santieni'a si dreptatea originala
si se cufundà in nàmolulu foradelegii si a pecatului. Ne-
socotinti'a lui î-i inchise ceriulu si î-i deschise prapasti'a
cea fora de margini a iadului, — foradelegea lui 'lu rumpse
din braciule iubitorie ale Parentelui cerescu si 'lu aruncà
in ghiarele reci si fiuróse ale domnului intunecimei. —
pecatulu lui 'lu lipsí de libertatea cerésca a filoru lui
Domnedieu si 'lu injugà in sclav'a crunta a filoru diavo-
lului.

Mari si nenumerate au fostu relele si necasurile, lip-
sele si amaratiunile cari au urmatu din acést'a abatere
asupr'a omenimei: rele si necasuri trupesci, lupte si ama-
ratiuni sufletesci.

Si omulu jacându in patulu peritiunei sufletesci si trupesci
nu aflá unu vindecatoriu care se-i aline dorerea, se-'lu scape
din ghiar'a diavolului, si se-'lu mantuie din gur'a mortii:
de nu î-i veniá intru ajutoriu nemarginit'a bunetate si ne-
finit'a indurare a Parentelui cerescu, care desí pre dreptu

¹⁾ Fac. I. 26.

maniatu pre omenimea ce 'lu vatemase prin neascultarea s'a totusiu „*nevoiendu mórtea pecatosulu, ci se se întórca si se fia viu*“ — cautà cu indurare spre omenimea cadiuta si „*in implenirea temporiloru*“ 'si tramise „*pre unulu nascutu fiu*“ intrupatu din Preacurat'a Vergura Maria „*cà totu celu-ce crede in densulu se nu piéra ci se aiba viétia de veci.*“

Sute si mîi de ani au oftatu Patriarchii, Profetii si toti barbatii drepti si alesi ai vechimei cá se védia pre Mantuitoriulu: „*Ceriuri rourati de acolo de susu si nori picurati adevverulu, pamentulu se se deschidia si se nasca pre Mantuitoriulu*“! strigá Profetulu Isai'a ¹⁾ si strigau cu densulu toti barbatii pfi a-i Vechiului Asiedimentu, la dorenti'a fierbinte de a vedé pre celu antâiu si unulu-nascutu fiiu alu Parentelui cerescu *coborindu-se pre norii ceriului pentru de a mantuí omenimea de pecatele sale, pentru de a impreună ceriulu cu pamentulu, pentru de a impacá pre Facutoriulu vatematu cu faptur'a nesocotita,* — si éca adf se implinesce asceptarea lumiei, se stempera setea Profetiloru si a Patriarchiloru si se alina oftatulu barbatiloru pfi a-i vechimei; càci astadi *ceriurile rouréza si norii picura adevverulu vecinicu, pamentulu se deschide si nasce pre Mantuitoriulu!*

Astadf Ddieu-Ffiulu, unindu firea omenésca cu cea ddieésca, vene a patimf cá omu pentru pecatele nostre si a face destulu cá Ddieu pentru vatemarea cu care omenimea vatemáse pre Facutoriulu seu.

Ceriulu se uimesce si minunéza, pamentulu se bucura si inveselesce, iadulu se cutriera si îngrozescce de tain'a minunata a venirei in lume a Celui prea-inaltu, — si noi, pentru cari se facu tóte acestea, noi pentru a-càroru mantuire s'a coboritu Christosu din inaltimea si stralucirea ceriului in umilinti'a si serac'fa pamentului, potere-amu stá nemisicati la atât'a bunatate si bucuría, ce ni-au adusu diorile acestei dfile? Candu insii angerii si archangelii se

¹⁾ c. XLV. v. 8.

desfatéza de acésta taina minunata a rescumperarei si mantuirei neamului omenescu, poté-ne-amu retrage dela vesel'a serbatorire, la care ne chiama insusi cetele ceresci cu viersu de bucuría dîcându-ne: „*mare bucuría ve vestescu vóue astadi, care va fi la tóte popórale, cà astadi s'a nascutu Mantuitoriulu Christosu in cetatea lui Davidu!*“ — Se ne bucuràmu direptu ace'a, I. m., in acést'a dî de serbatória, pentru-cà acést'a ne-a adusu nóue pre acel'a care a venitu in lume *se cerce si se mantuiésca cé'a ce erá pierdutu, se scóta la libertate cé'a ce erá inrobitu si se aduca la viétia cé'a ce erá injugatu cu mórtea.*

Greu-morbosulu se. bucura candu vede cà in urma se ivescu diorile dîlei in care are a sosí mediculu ce va se-i dé alinare raneloru si vindecare bóleloru s'ale, — cu câtu mai virtosu se cuvine dara se ne bucuràmu noi in acésta dî de serbatória, in carea s'a nascutu vindecatoriulu sufleteloru nóstre bolnave si sprigînitoriulu trupuriloru nóstre nepotentióse, doftorulu cerescu Isusu Christosu, care lasandu-si marirea cerésca s'a coboritu in mediuloculu nostru cá noi se ne usioràmu prin dorerile lui si se ne vindecamu prin ranele lui.

Priviti, I. m., pre vindecatoriulu toturoru bóleloru si nepotintieloru cum jace cá pruncu slabu si nepotentiosu in esle si totusiu densulu e singur'a taría si potere a sufletulu nostru, — in seracia cu sdrentie invelitu jace acel'a, care singuru ne póte face intru adeveru avuti, — in intunecimea pescerei jace acel'a, care e lumin'a toturoru „*lumin'a care luminéza la totu omulu ce vene in lume*“, — „*lumin'a, pre care urmandu-o omulu, nu ambla intru intunerecu neci odata.*“ In pescera de diosu se nasce elu pentru-cá se redice érasiu la calea dreptatiei pre aceli'a cari jacéu in nàmolulu pecatului, — in vestimente misere se invesce elu pentru-cá se inavutiésca sufletulu nostru lipsitu de totu darulu si de tóta benecuventarea.

Bucuratí-ve direptu ace'a, I. m., bucuratí-ve din adînculu animeloru vóstre in acésta serbatória mare a nascerei lui Isusu Christosu, pentru-cà acést'a ne recâsciga si re-

aduce totu ce amu fostu pierdutu in paradisu prin vicle-
ni'a si reutatea diavolului imbracatu in piele de sierpe! —
Atunci prin vicleni'a si reutatea diavolului, amu pierdutu
grati'a si indurarea cerésca, — astadi prin bunetatea si
iubirea lui Ddieu, din nou se cobóra asupr'a nóstra grati'a
si indurarea cerésca. Atunci prin vicleni'a si reutatea dia-
volului ni s'a intunecatu ceriula vietiei nóstre, prefacân-
du-se in o nópte fiurósa si plina de periciune, — astadi
prin bunatatea si iubirea lui Ddieu, resare asupr'a nóstra
auror'a frumósa si placuta a rescumperarei si mantuirei,
a bucuríei si fericirei. Atunci prin vicleni'a si reutatea dia-
volului s'au inchisu portíle ceriului, — astadi prin buna-
tatea si iubirea lui Ddieu acelea porti érasiu ni se deschidu
pentru de a ne primí in desfatarile si bucuriele ceresci.
Atunci prin vicleni'a si reutatea diavolului ni-amu agonisitu
pedépsa si osenda, — astadi prin bunetatea si iubirea lui
Ddieu dobândimu mantuire si fericire. Atunci prin vicleni'a
si reutatea diavolului, ni-amu facutu locuitorii locului de
plansu si scrisnirea dentiloru, — astadi prin bunatatea lui
Ddieu ne facemu cetatieni ai Patriei de fericire si bucuría
*„ce ochiu n'a vediutu, urechia n'a audítu si lu anima nu
a strabatutu!“*

Intru adevèru, I. m., e mare si necuprinsa bunatatea,
ce ni aduce nóue acésta dí de serbatória, pentru ace'a cu
totu dreptulu a potutu díce angerii, cà: *„mare bucuría ve
vestescu vóue astadi, carea va fí la tóte poporale, cà astadi
s'a nascutu Mantuitoriulu Christosu in cetatea lui Davidu!“*
Bucuría intru adevèru mare e ace'a, care ni-o aduce nóue
acést'a dí de serbatória, càci ea preschimba maní'a pedep-
sitória a *Imperatului vatematu in iubirea induratória a Pa-
rentelui impacatu!*

Pamentulu, care mfi de ani jacú-se sub poterea dia-
volului dusimanu apesatu de blastemulu ceriului; — de
acumu inainte e locuinti'a pazei si a darului coboritu din
ceriu, càci: *„Marire intru celi de susu lui Ddieu, pre pa-
mentu pace si intre ómeni buna-voire!“* canta corurile ceresci,

vedindu multîmea darurilor si bunatãtîlor ce se cobóra asupr'a omenimei prin nascerea lui Christosu.

Omenimea su blastemulu Parintelui cerescú ducea o viétia plina ne necesuri si amaratiuni, fora nemic'a mangaiare si alinare; sî priviá inainte la un'a mórte cumplita si fiurósa fora sperare, càci „erámu toti fiii maniei“, ¹⁾ acum'a inse impacati cu Ddiu, prin grati'a si benecuventarea Parintelui cerescu, necesurile si amaratiunile acestei vieti trecu si se nimicescu facia de speranti'a fora de margini mangaiosa a unei vieti ceresci vecinice, a unei vieti fericite si pururea tienetorie.

Si déca se bucura unu robu, candu se afla cene se-lu mantuie din legaturile s'ale si se-lu dé vietiei libere. — cu câtu mai vertosu se cuvene se ne bucurámu noi, cari erámu incatusiati in robf'a chinuitória a diavolului candu vedemu venindu in lume pre *acel'a*, care va se ne mantuie din robf'a diavolului si impacându-ne cu Ddiu, se ne faca fii liberi a-i Parintelui cerescu si mosceni a-i imperatfiei ceriurilor. BCU Cluj / Central University Library Cluj

A venitu dara Mantuitoriulu lumei, I. m., a frântu capulu sierpelui, a sfarimatu poterea diavolului, a mantuitu sufletulu nostru din robf'a iadului, a impacatu pre faptura cu Facutoriulu, a impreunatu pamentulu cu ceriulu, si departandu tóta amaratiunea sî necesulu ne-a adusu nóue desfatate si bucuria: se ne bucurámu direptu ace'a intru Domnulu si cadindu cu umilintia si supunere inaintea tronului prea-inaltu alu Parintelui cerescu, se-i aducemu multiamita pentru nemesurat'a indurare, in care ni-a impartesîtu „dându-si pre uniculu seu fíu pentru mantuirea si fericirea lumei“ — si se grabimu a aduce pre altariulu Domnului jertfa de buna mirésma spirituala si anima curata si nepetata in semnu de recunoscintia pentru multîmea bunatãtîlor reversate asupr'a nóstra prin acésta serbatória strigându sî noi impreuna cu cetele ceresci: „*Santu, santu. santu e Domnulu Savaoth, plenu e ceriulu si pamentulu de marirea lui, Santu, Santu si Prea-Santu, celu-ce vene intru numele Domnului!*“ AMINU.

Oda catra Virgiliu.

(Horatius, lib. I. carm. III.)

A Cyprului dieitia potentă, iubitoria,
Doi frati dulci ai Elenei, luciôse stelisiore,
A venturiloru tata ¹⁾ (pe tôte retienendu,
Afora de Iapige ²⁾ indrepte mersu-ti blându.

O! nae pretiôsa, menita p'ntre valuri
A duce 'ntregu pre Virgilu spre-a Atticei verdi maluri!
Se mergi, dorescu, in pace, ferindu de ori-ce reu
Pe cea mai scumpa parte a sufletului meu.

Unu pieptu robustu avută, si-o anima de-arama
Acelu, ce prima-data pe mare a pasitu
Cu fragil'a sa luntre, si n'a bagatu in séma
Multimea de primejdii: Africulu *) celu cumplitu.
Cu negrulu Acvilone *) pe mare candu se certa,
Nici tristele Hyade, *) nici Notulu *) furiosu,
Ce-n Adria domnesce, c'o mana 'nfricosiata
Naltiandu apa spre ceriuri, isbindu-o ér' in josu.

De care gradu alu mortii avută frica ôre
Acelu, ce mii de monstri prin valuri notatori
Privită cu ochi veseli, vediată lat'a mare
Si-n ea mii stani de pétra cumpliti, ucigatori?

In daru Dieulu potinte cu-a sa intieptiune
A despartitu pamentulu de oceanulu latu:
Căci luntrile inpie plutescu cu repediune
Pe valuri necalcate si mările strabatu.

¹⁾ Ventorum pater = Aeolus, care tinea tôte venturile incuiate intra-o pescera, candu si candu lasandu câte unulu dintre ele că se amble prin lume.
„Hic vasto rex Aeolus antro luctantes ventos tempestatesque sonoras imperio premitat vinclis et carcere frenat.“ Virgil. Aeneis lib. I. v. 52—55.

²⁾ Iapix, gis, ventu favoritoriu a-celoru ce caletoriau din Itali'a in Graeci'a.

*) Totu atâte venturi periculôse pe mare.

C'o órba cutediare fiinti'a omenésca
Pasiesce dandu navala mereu in ce-i opritu.
Superbu fiiulu lui Iapetu*) flacar'a cea cerésca
Spre-a omului stricare din ceriuri o-a rapitu;

Càci dupa diuns'a 'ndata o turma numerósa
De bóle seci, de friguri sositáu pre pamentu;
Si mórtea, mai 'nainte tardfa si lenósa,
Adi nu se mai opresce, vietile ciuntandu.

Ér' Dedalu, maestrulu, cu aripi lui ne-date,
Cá pasere usióra prin aeru a trecutú,
Si Hercule cu bracia, cá fieru-'nvêrtosiate
Chiar' si in fiorosulu tartaru a strabatutu.

Nu este greu nimic'a fiintiei moritórie:
In ór'b'a-ne trufia chiar' ceriu' l' atacâmu, —
Prin viciu mari, a sale sageti fulgeratórie
Din mani se le depuna, pre Joe nu-lu lasâmu.

Petru Dulfu.

Pro memoria.

In acésta lume blastemata de este cev'a bunu, este numai virtutea. *Byron.*

Celu mai mare reu pre pamentu este necunoscenti'a adevèrului. *Platon.*

In ratecirile nóstre n'avemu lipsa de unu filosofu, care se disputa cu noi, ci de unu Domvedieu care ne determina la cautarea adevèrului. *Bossuet.*

Amu vediutu ómeni necapabili de scientia, — dar' nu si ómeni necapabili de virtute. *Confucius.*

Privindu si observandu marirea naturei, mormentele celea tacute si triste ale celoru repausati, ne vene amente: ce este omulu si câtu de multu gresiesce elu pismuindu pre deaprópele seu si gramadindu numai pentru sém'a lui aurulu si atâtea titluri prin care subjuga pre cei-alalti.

*) Prometheu, care a adusu foculu cerescu — mintea, sciintiele — între ómeni, pentru-ce dieulu Joe l'a pedepsitu, legandu-lu de-o stanca a muntelui Caucasu, unde unu valturu 'lu sfásiá ne'ncetatu cu unghiile sale,

CUPRINSULU

scrierei periodice:

Predicatoriulu Sateanului Romanu.

CURSULU III. — ANULU 1877.

	Pagin'a
A. Predice pre serbatori.	
I. Taiarea impregiura a D. N. Is. Christosu	4
II. Anulu nou	11
III. Inviarea D. N. Is. Christ. (SS. Pasci) I.	113
IV. " " " " II.	120
V. Inaltiarea la ceriuri a D. N. Is. Christ. (Ispasu)	153
VI. Pogorirea Spiritului Santu (SS. Rosalie)	187
VII. SS. Apostoli Petru si Paulu	201
VIII. Nascerea D. N. Is. Christ. (S. Craciunu.)	372
IX. " " " "	383
B. Predice pre Domineci.	
X. Dominec'a I-a II-a dupa SS. Rosalie	211
XI. " III. " "	237
XII. " IV. " "	306
C. Predice pre Postulu mare.	
XIII. Penitenti'a ia genere si partea ei prima esaminarea conscientiei	61
XIV. Parerea de reu si infraugerea animei	68
XV. Propusulu (fagaduinti'a) tare	84
XVI. Marturisirea	91
XVII. Facerea destulu	97
D. Predice funebrele.	
XVIII. La unu omu bene-meritatu	18
XIX. La mormentulu lui Joanu Heliade Radulescu	131
XX. " Domnei Alesandrin'a Haralambu n. Magheru	137
XXI. La inmormentarea Canonicului Joane Pamfilie	169
XXII. " " unui preotu	220
XXIII. La parastasulu celebr. p. Simeonu Barnuti	233
XXIV. La inmormentarea unui pruncu	251
XXV. " " unei preotese	265
XXVI. La inmormentarea fetitiei Aureli'a Mesesianu	288
XXVII. " " unei muieri	321

E. Predice la diverse ocasiuni.

XXVIII. Despre mania	34
XXIX. Necredenti'a in paralelu cu Credenti'a	45
XXX. Despre invidia	242
XXXI. La intrare in parochia	272
XXXII. La inceperea cursului scolasticu	297
XXXIII. Seraci'a nu face pre omu nefericitu	313
XXXIV. Portarea crestinésca facia cu inimicii	329
XXXV. Bucuri'a celoru venitórie si desiertatiunea lucru- rilor pamentene	347

F. Articuli basericesci de cuprinsu diversu.

XXXVI. Preparatiunea trupuriloru mortiloru p. inmormentare	
I. Cunoscentie generale despre inmormentarea crestina	25
II. Ceremoniele preparatiunei trupuriloru mortil- loru pentru inmormentare	51
1. Inchiderea ochiloru si a gurei la esirea sufletului	52
2. Spalarea trupului cu apa si intr'une-ori ungerea cu arome	54
3. Imbracarea trupului in vestimente noue funebrale	77
4. Culcarea trupului in secretu si espunerea cu cruce si intre lumina	125
5. Priveghiulu lãnga cadavru pâna la or'a inmormentarei	148
XXXVII. Onorea Preotului	254 si 283
XXXVIII. Camesi'a D. N. Isusu Christosu	259
XXXIX. Recensiunea opului „Biografi'a S. Joanu Chry- sostom“	261
XL. Canonulu séu partea a III-a a santei Liturgie	335

G. Poesie.

XLI. Amvonulu	1
XLII. Totu merge omulu	24
XLIII. Fericirea	111
XLIV. Speranti'a	134
XLV. Baseric'a	167
XLVI. Dieimea	200
XLVII. Imnu festivu P. S. s'ale <i>Teoctistu Blajeviciu</i> Archi- episcopulu si Metropolitulu Bucovinei	219
XLVIII. La mórtea unei copile	232

	Pagin'a
XLVIX. Preotulu	356
L. Oda catra Virgiliu	388

H. Pro memoria.

LI. Baseric'a romana	23
LII. Venerati memori'a Barbatiloru bene-meritati	60
LIII—LV. Educatiunea. Relegiunea. Virtutea	103
LVI—LVII. Gratiitudinea seau Recunoscenti'a. Adeverat'a fericire	135
LVIII—LIX. Libertatea psihologica. Omulu (— liberu)	264
LX—LXII. Omulu onestu. Capacitatea, onestitatea. Profanarea	357
LXIII—LXII. Virtutea. Necunoscenti'a adevेरului e celu mai mare rea. Noi avemu lipsa de Ddieu, Toti suntemu capabili de virtute, Omulu si o mare gresiel'a a lui	389

LXVIII—LXXXIX. I. Revista.

Fundatiunea de 32000 fl. a Metrop.-Archiepiscopu Dr. Joa'nu Vancea de Buteas'a Distinctiunea Canonicului Stefanu Biltiu. Portulu preotiloru in Roman'a	42
Cartile basericesci in Roman'a	43
Memori'a Metrop.-Archiepiscopu Andreiu Bar. Siagun'a. Primirea la calgaria. Fondu scol. in Roman'a. Jubileulu Pficelui Piu IX. Biblioteca religiose-morale	44
Jubileulu de 100 ani dela infientiarea Diecesei de Oradea-mare. Petru Mihuti u — directoriu gymnas. din Beiusiu. Con- tribuire dupa fiesce-care injuratura	76
Patronii scrierei „Predicatoriulu Sateanului roma u“	76, 136
Hierarchi'a basericei romano- si greco-catolic. Sororile de cari- tate din Rusi'a. Calugarii Jesuiti, Benedictinii, Minoritii si Franciscanii. Baseric'a din New-York	136
Scol'a si Baserica in Muntenegru	358
Primulu jesivah (seminariu) jidovescu in Austro-Ungari'a. Mi- sionari pagani in Australi'a. Patronu p. diuaristic'a catolica	360

Erori de indreptatu.

Pag. 57 sirulu 12 in locu de Efemeru cetesce	Efremu.
" 80 " 7 " docintiei "	elocintiei.
" 80 " 14 " ore-candu "	precandu.

si la capetulu aceluasiu siru se se adanga : **seraciloru romanu in securitate prin simplatatea vestimentelor ; mormintele.**

 " 342 sirulu 23 in locu de misterierile cetesce **misteriele.**

In Revist'a din nrulu II. varietatea 3-a, sirulu alu 5-lea in locu de cate-
 dralele cetesce **catedrele.**

Cele-lalte mai multe, mai mari si mai merunte, rogãnu a se indreptã cu
buna-voientia de catra cetitorii nostri.

Proverbiile Românilor adunate și edate de J. C. Hintiescu tocmai acum au esștu de su tipariu. — (Cartea acest'a cuprinde 3170 de proverbie asiediate in ordu alfabeticu. Abstragându dela limb'a ici-cólea nu pré usióra si limpede, — acest'a e un'a dintre celea mai benevenite opuri in literatur'a nóstra, in care ea umple un'a lacuna multu semtita) pretiulu e 60 cr. v a.

„**ALBIN'A**“ diurnalu nationalu, dupa un'a viétia laboriósã si lupta nobila de 11 ani cu capetulu anului trecut, a incetatu!

Prenumeráti!

„**Predicatoriulu Sateanului Romanu.**“ Scriere periodica pentru predici si alti articuli din sfer'a basericéscã. Cursulu III. — Anulu 1877. — Va esș in fiesciliu lunari, câte de dóue — trei cóle, cuprinse in involitoria — si va publicá: a) Predice pro Domineci, serbatori si diverse ocasiuni, — deosebita atentiune merita predicele publicânde dupa s. Joanu gara-de-auru, s. Vasiliu celu mare, s. Joanu Damascenulu si alti santi Parenti si Oratori celebri ai basericeii lui Christosu; b) diverse tractate teologice, morale, pastorale s. a. c) Poesii religióse, morale si preste tetu literarie; d) Istorióre si proverbie morale, precum si ori-ce cuvinte intielepte si alte amennunte aplicabile la predice si alte elabórate religióse si morale; e) Revista basericéscã, scolastica si literaria. ary Cluj

Prenumeratiunile se primescu numai pre anulu intregu cu 4 fl. v. a. — 10 lei noi (franci) solvindi inainte baremi de diumetate. — Prenumerantiu „Predicatoriulu S. R.“ primescu gratis scrierea periodica „Cartile Sateanului Romanu“ — avendu totusiu obligatiunea morala de a cascigá pentru acéstã scriere poporala, baremi câte unu prenumerante.

„**Cartile Sateanului Romanu.**“ Scriere periodica, pentru trebuintele poporulu romanu. Cursulu II. — Anulu 1877. Va esș in fiesce-carc luna câte un'a carte de un'a cóla cuprinsa in involitória — si va publicá: a) Istori'a Romanilorã — dela Traianu incóce — tractata, pentru poporulu romanu, in forma de dialogu; b) Cunoscentie din economia, industria, medicina s. a.; c) Istorióre si novele morale si sociale — de invetiatura si petrecere; d) Poesii vechi si nóue, — mai cu séma de acelea, cari atingu mai de-aprópe poporulu nostru si impregiurãrile in cari elu a traítu si traesco; e) Anecdote, proverbie si cuvente intielepte de invetiatura si petrecere. — Pre involitória va insemná: Unele si altele din lumea mare.

Prenumeratiunile se primescu numai pre anulu intregu cu 1 fl. 50 cr. v. a. (4 lei noi — franci) solvindi (platindi) inainte.

Colectantiu primescu dela siese esemplarie. — unulu gratis.

Prenumeratiunile se se faca pana la finea lunei Januariu

Numele Prenumeranților

la

„PREDICATORIULU SATEANULUI ROMANU“

(*Au solțitu pretiulu de prenumeratiune:*)

Escelentissimulu Domnu Conte *Dominicu Zichy* in Maieru. M. On. D. *Vasilii Groze* parochu in Maieru. P. On. D. *Lazaru Huz'a* Proto-notariu consistorialu in Gherl'a. P. O. D. *Titu Budu V.* notariu consist. si Concepistu episcopescu in Gherl'a. P. O. D. *Joanu P. Papiu* Preotu instit. corect. trans. si asses. consist. in Gherl'a. P. O. D. *Titu Vespasianu Gheaj'a* Prösviteru instit. corect. trans. in Gherl'a. P. O. D. *Joanu Criste* Protopopu-Parochu in Rusu (cu 1 fl. mai multu). M. O. D. *Elia Popoviciu* parochu in Sibisielu. M. O. D. *Stefanu Popu* parochu in Babi'a. M. O. D. *Joanu Belesiu* parochu in Odvosiu. P. O. D. *Gabriele Ciobotariu* Protopopu adm. in Gyimesbükk (Colectante la „Cartile Sat. Romanu“). M. O. D. *Georgiu Cupsi'a* parochu in Hollómezö. M. O. D. *Alesandru Cratiunescu* parochu in Knéz (colectante la „Cartile Sat. Romanu“). M. O. D. *Nicolau Tamasiu* parochu in Grindu. P. O. D. *Daniilu Napoianu* Protopopu-parochu in Bikszád. M. O. D. *Joanu Tulcanu* parochu in Zarandu. — P. On. D. *Grigorie Cerniavski* parochu in Scherboutz (cu 1 fl. mai multu). P. O. D. *Stefanu Seleski* parochu in Calinestii lui Cuparenco. P. O. D. *Georgiu Ciupercoviciu* parochu in Câmpulungu Reverendissimulu Domnu *Vasilii Giarumia* Protopreviteru in Chlivestie.

(Voru urmá.)

Post'a Redactiunei.

■ Numerulu acest'a lu tramitemu la toti vechii nostri prenumeranti, precum si la toti amicii si cunoscutii nostri — acãroru locuentia si posta ultima ni-e cunoscuta — si i-i rogãmu pre toti cã se se prenumere inca in decursulu lunei Ianuariu, de le placu fõiele nõstre; er' deca-nu voiescu a avé acestea foie se ni tramita indereptu acestu numeru scriendu pre dosulu adresei „RETOUR Szamosújvár.“ — Bani se-se de la posta, tramitiendu-se cu asemnatiune postala (posta utalvány).

Ambrosiu Comorosianu in Kaczyka. Multiamirile nõstre pentru benevõtõriele urãri. Domnedieu ve tiena cã se poteti serbã impreuna cu noi inubileulu de 50 ani alu acestoru fõie. Salutare cordiala!

Florianu Muntenescu in Sieic'a mica. Ti-amu tramisu plenipotenti'a. Bene ai inceputu! Cum vedu ai bravi poporeni, — dara nece nu se pôte altmintrea; cãci unu pre-utu bravu totudeaun'a are si poporeni bravi si de nu-i are asié, si-i face: cã se fie asemeni lui-'si. Salutare tfe si la ai tei!

Joanu Bursu in Ponorelu. Se multiamimu Provedintiei ca. dupa 4 ½ ani amu põtutu a ne revedé si recunõsce pre acestu toronu. Bene dice Poporulu cã „numai munte cu munte nu se intalnescu, dar omu cu omu totudeaun'a“! Scrie-ne din candu in candu. Te salutamu impreuna cu pre iubit'a-ti socia si pruncii ce-ti va fi datu Domnedieu!

V. Gr. B. si V. C. in Z. Ve salutamu cu bucuria intre Cãmpulungu nostrii. Domnedieu ve ajute!

EGYETENI KÖNYVTÁR

Sibiu

107 * 1931.FEB.21

T. 236

KOLOZSVÁR.